

แบบฟอร์มรายงานส่วนบุคคล

๑. หัวข้อ การเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการมูลฝอยในอาคารสำนักงานเขตบางแค

๒. ความสำคัญของการศึกษา/ที่มาของการนำเสนอ

ขยะมูลฝอยเป็นปัญหาสำคัญในเมืองใหญ่อย่างกรุงเทพมหานครที่มีความเจริญเติบโตด้านต่าง ๆ อาทิเช่น ด้านการท่องเที่ยว ด้านเศรษฐกิจ ด้านคมนาคม รวมถึงด้านการขยายตัวของเมือง ทำให้มีประชากรที่พักอาศัยอยู่ในเมืองอย่างกรุงเทพมหานครและประชากรที่เข้ามาทำงานหรือท่องเที่ยวเป็นจำนวนมากก่อให้เกิดปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม ซึ่งปัญหาของขยะมูลฝอยก็เป็นปัจจัยหนึ่งที่ต้องเร่งแก้ไขหรือต้องบริหารจัดการอย่างจริงจังและเป็นระบบ โดยในแต่ละวันกรุงเทพมหานครต้องจัดเก็บขยะมากถึง ๑๐,๐๐๐ ตันต่อวัน ทำให้กรุงเทพมหานครต้องเสียค่าใช้จ่ายในการกำจัดขยะมูลฝอยเป็นจำนวนมากโดยกรุงเทพมหานครได้มีมาตรการและนโยบายในเรื่องการบริหารจัดการขยะมูลฝอยหลายอย่างและนโยบายหนึ่งของกรุงเทพมหานคร กำหนดให้สำนักงานเขต ทั้ง ๕๐ เขต ดำเนินการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้กับหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน สถานประกอบการ หมู่บ้านจัดสรร ชุมชน และประชาชนทั่วไปให้ช่วยกันลดและคัดแยกขยะมูลฝอยก่อนทิ้งตั้งแต่ต้นทาง

สำนักงานเขตบางแค เป็นเขตที่มีพื้นที่ขนาดใหญ่ (๔๔.๔๖ ตารางกิโลเมตร) มีจำนวนประชากรกว่า ๑๙๓,๐๐๐ คน มีจำนวนครัวเรือนกว่า ๙๔,๒๐๐ ครัวเรือน และมีปริมาณขยะมูลฝอยที่จัดเก็บได้มากกว่า ๒๖๕ ตันต่อวัน ซึ่งเป็นปริมาณขยะมูลฝอยที่มากเขตหนึ่ง ฝ่ายรักษาความสะอาดและสวนสาธารณะในฐานะที่เป็นหน่วยงานหลักที่มีหน้าที่ในการบริหารจัดการขยะมูลฝอย จึงได้ดำเนินการรณรงค์และประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เรื่องการคัดแยกขยะและการนำไปใช้ประโยชน์ให้กับหน่วยงานต่าง ๆ สถานประกอบการ หมู่บ้านจัดสรร ชุมชน และประชาชนทั่วไปให้ช่วยกันลดและคัดแยกขยะมูลฝอยตั้งแต่ต้นทางในรูปแบบต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการเดินรณรงค์ การแจกแผ่นพับ จัดเจ้าหน้าที่ออกให้ความรู้และช่องทางสื่อออนไลน์อย่าง Facebook ของหน่วยงานเอง แต่เมื่อมองย้อนกลับมาดูสำนักงานเขตบางแคโดยเฉพาะตัวของเจ้าหน้าที่ก็กลับไม่มีการลดและคัดแยกขยะ และเมื่อเจ้าหน้าที่ของฝ่ายรักษาความสะอาดฯ ออกไปรณรงค์ประชาสัมพันธ์และให้ความรู้กับหน่วยงานต่าง ๆ และประชาชนให้ช่วยกันลดและคัดแยกขยะมูลฝอยแล้วถูกถามว่าเจ้าหน้าที่หรือเขตบางแคเองมีการจัดการขยะมูลฝอยแล้วหรือยัง แต่พบว่าเจ้าหน้าที่ของเขตเป็นผู้สร้างขยะมูลฝอยเป็นจำนวนมาก ผู้เขียนจึงตระหนักถึงปัญหาและเร่งเห็นความสำคัญของข้อซักถามและข้อท้วงติงของประชาชนว่าหากสำนักงานเขตบางแคและตัวเจ้าหน้าที่ยังไม่เป็นแบบอย่างที่ดีให้กับประชาชนในเรื่องการลดและคัดแยกขยะตั้งแต่ต้นทางก็จะทำให้ปัญหาการจัดการขยะมูลฝอยของกรุงเทพมหานครไม่ได้รับการแก้ไขและยังคงต้องเสียค่าใช้จ่ายในการบริหารจัดการขยะเพิ่มมากขึ้น แต่หากคิดหรือเริ่มที่จะแก้ไขปัญหาเรื่องขยะมูลฝอยของกรุงเทพมหานครอย่างจริงจังจะต้องเริ่มตั้งแต่จุดเล็ก ๆ คือที่ตัวเราก่อน นั่นหมายถึง เจ้าหน้าที่ของสำนักงานเขตบางแคเพื่อเป็นต้นแบบหรือแบบอย่างให้กับประชาชนได้เห็นว่าการกรุงเทพมหานครให้

ความสำคัญในเรื่องการบริหารจัดการขยะมูลฝอยแบบจริงจัง จึงขอเสนอโครงการการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการมูลฝอยในอาคารสำนักงานเขตบางแค ในการลดและคัดแยกมูลฝอยได้อย่างถูกต้องและเป็นหน่วยงานต้นแบบและแบบอย่างที่ดี ซึ่งเป็นโครงการที่สนับสนุนแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๖ – ๒๕๗๕) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ มหานครปลอดภัย ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑.๑ ปลอดภัยพิช เป้าประสงค์ที่ ๑.๑.๒ กรุงเทพมหานครมีการลดและควบคุมปริมาณมูลฝอยที่แหล่งกำเนิด และการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการมูลฝอยตั้งแต่แหล่งกำเนิด

๓. วัตถุประสงค์

- ๓.๑ เพื่อเป็นการบริหารจัดการขยะมูลฝอยภายในอาคารสำนักงานเขตบางแค
- ๓.๒ เพื่อลดปริมาณมูลฝอยที่ต้องกำจัดและนำมูลฝอยไปใช้ประโยชน์
- ๓.๓ เพื่อให้ความรู้ ความเข้าใจบุคลากรของสำนักงานเขตบางแคให้ตระหนักและให้ความร่วมมือการลดและคัดแยกขยะมูลฝอยภายในสำนักงานเขตบางแค

๔. เป้าหมาย

- ๔.๑ เป็นหน่วยงานต้นแบบในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยได้อย่างจริงจังและยั่งยืน

๕. แนวคิด / หลักการที่ใช้ในการศึกษา

๕.๑ แนวคิดทฤษฎี SWOT Analysis

ทฤษฎี SWOT Analysis ของ อัลเบิร์ต ฮัมฟรีย์ (Albert Humphrey) คือ การวิเคราะห์สภาพขององค์กรหรือหน่วยงานในปัจจุบัน โดยการสำรวจจากสภาพการณ์ ๒ ด้าน คือ สภาพการณ์ภายใน และสภาพการณ์ภายนอก ดังนั้น การวิเคราะห์ SWOT จึงเรียกได้ว่าเป็นการวิเคราะห์สภาพการณ์ ซึ่งเป็นการวิเคราะห์เพื่อหาจุดแข็ง จุดเด่น จุดด้อยหรือสิ่งที่เป็นปัญหาสำคัญในการดำเนินงานสู่สภาพที่ต้องการในอนาคต เพื่อให้รู้ตนเอง รู้จักสภาพแวดล้อมชัดเจน และวิเคราะห์โอกาส - อุปสรรค วิเคราะห์ปัจจัยต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกองค์กร ทั้งสิ่งที่ได้เกิดขึ้นแล้ว และแนวโน้มที่จะเปลี่ยนแปลงในอนาคต รวมทั้งผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ที่มีต่อองค์กร และจุดแข็ง จุดอ่อน และความสามารถด้านต่าง ๆ ที่องค์กรมีอยู่ โดยองค์ประกอบของ SWOT มีดังนี้

S - Strengths หมายถึง จุดเด่นหรือจุดแข็ง ซึ่งเป็นผลมาจากปัจจัยภายในเป็นข้อดีที่เกิดจากสภาพแวดล้อมภายในองค์กร เช่น จุดแข็งด้านส่วนประสม จุดแข็งด้านการเงิน จุดแข็งด้านการผลิต จุดแข็ง ด้านทรัพยากรบุคคล จุดแข็งด้านกฎหมาย ระเบียบ และแนวทางปฏิบัติขององค์กรซึ่งองค์กร จะต้องใช้ประโยชน์จากจุดแข็งต่าง ๆ เพื่อกำหนดกลยุทธ์ให้กับองค์กร

W - Weaknesses หมายถึง จุดด้อยหรือจุดอ่อน ซึ่งเป็นผลมาจากปัจจัยภายในเป็นปัญหาหรือข้อบกพร่องที่เกิดจากสภาพแวดล้อมภายในต่าง ๆ ขององค์กร ซึ่งองค์กรจะต้องหาวิธีในการแก้ปัญหานั้น

O - Opportunities หมายถึง โอกาส ซึ่งเกิดจากปัจจัยภายนอกเป็นผลจากการที่สภาพแวดล้อมภายนอกขององค์กรเอื้อประโยชน์หรือส่งเสริมการดำเนินงานขององค์กรซึ่งโอกาสแตกต่างจากจุดแข็งตรงที่โอกาสนั้นเป็นผลมาจากสภาพแวดล้อมภายนอก แต่จุดแข็งนั้นเป็นผลมาจากสภาพแวดล้อมภายใน ผู้บริหารที่ดีจะต้องแสวงหาโอกาสอยู่เสมอ และใช้ประโยชน์จากโอกาสนั้น

T - Threats หมายถึง อุปสรรค ข้อจำกัด ซึ่งเกิดจากปัจจัยภายนอกเป็นข้อจำกัดที่เกิดจากสภาพแวดล้อมภายนอก ซึ่งองค์กรจำเป็นต้องพยายามขจัดอุปสรรคต่าง ๆ

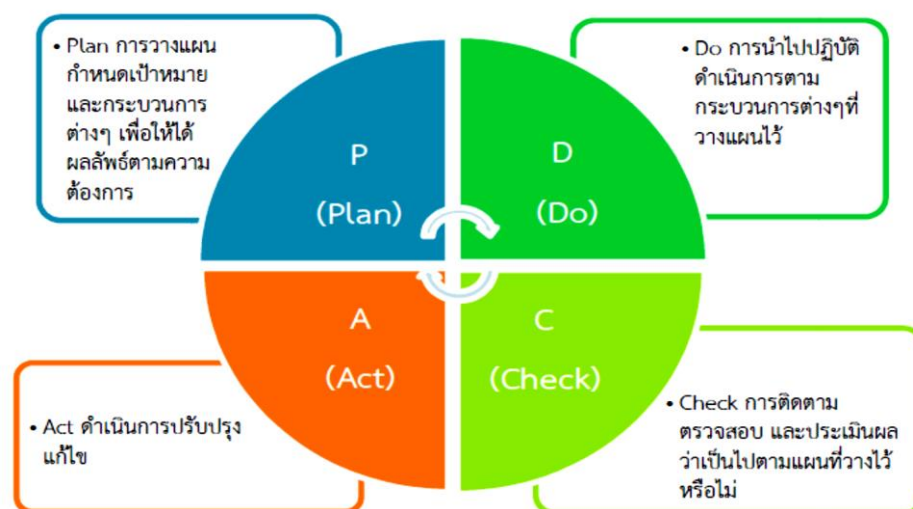
การวิเคราะห์ SWOT จะครอบคลุมขอบเขตของปัจจัยที่กว้างด้วยการระบุจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคขององค์กร ทำให้มีข้อมูลในการกำหนดทิศทางหรือเป้าหมายที่ต้องขึ้นมาบนจุดแข็งขององค์กร และแสวงหาประโยชน์จากโอกาสทางสภาพแวดล้อม และสามารถกำหนดกลยุทธ์ที่จะมุ่งเอาชนะอุปสรรคทางสภาพแวดล้อมหรือลดจุดอ่อนขององค์กรให้มัน้อยที่สุด ภายใต้การวิเคราะห์ตามทฤษฎี SWOT ของอัลเบิร์ต ฮัมฟรีย์ (Albert Humphrey) ดังนี้

ปัจจัยภายใน	
<p>จุดแข็ง (Strength)</p> <p>๑. ผู้บริหารสำนักงานเขตบางแคให้ความสำคัญและมุ่งเน้นการจัดการมูลฝอย</p> <p>๒. เจ้าหน้าที่ฝ่ายรักษาความสะอาดฯ มีความรู้ความเข้าใจเรื่องการบริหารจัดการขยะ</p> <p>๓. เจ้าหน้าที่ฝ่ายรักษาความสะอาดฯ มีการระดมสมองและแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกันและหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ</p> <p>๔. ผู้บริหารพร้อมที่จะกำหนดแนวทางปฏิบัติของเจ้าหน้าที่สำนักงานเขตอย่างชัดเจน</p>	<p>จุดอ่อน (Weakness)</p> <p>๑. การวางแผนและการดำเนินงานการจัดการมูลฝอยแบบครบวงจรยังไม่สมบูรณ์ครบถ้วน</p> <p>๒. บุคลากรในสำนักงานเขตบางแคยังขาดความรู้และการร่วมมือในการจัดการมูลฝอย</p> <p>๓. เจ้าหน้าที่ของฝ่ายรักษาความสะอาดฯ มีภาระกิจมากทำให้ไม่สามารถทำหน้าที่ได้อย่างต่อเนื่อง</p>
ปัจจัยภายนอก	
<p>โอกาส (Opportunity)</p> <p>๑. ผู้บริหารสำนักงานเขตบางแคเห็นความสำคัญและมุ่งเน้นในการสนองนโยบายการลดปริมาณมูลฝอย</p> <p>๒. ภาคีภาคประชาชนและเอกชนให้ความช่วยเหลือ ร่วมมือในการนำขยะไปใช้ประโยชน์</p> <p>๓. ได้รับการสนับสนุนเอกสารที่เกี่ยวข้องเช่น แผ่นประชาสัมพันธ์หรือสื่อต่าง ๆ หรืออุปกรณ์ที่จำเป็น จากหน่วยงานภายนอก เช่น กรมควบคุมมลพิษ</p> <p>๔. มีเทคโนโลยีในการประชาสัมพันธ์ง่ายขึ้น เช่น Line ,Facebook</p>	<p>อุปสรรค (Threat)</p> <p>๑. ไม่สามารถจัดหาพื้นที่สำหรับรวบรวมหรือคัดแยกขยะแยก</p> <p>๒. ประชาชนที่มาติดต่อราชการในสำนักงานเขตบางแคขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องการคัดแยกขยะอย่างถูกวิธี</p> <p>๓. ขาดการติดตามที่ต่อเนื่องจากการสับเปลี่ยนโยกย้ายของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ทำให้ความต่อเนื่องของโครงการไม่แน่นอน</p> <p>๔. เจ้าหน้าที่ของสำนักงานเขตไม่ให้ความร่วมมือ</p>

จากผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของหน่วยงาน พบว่าผู้บริหารเขตบางแคให้ความสำคัญและมุ่งเน้นในการสนองนโยบายการลดปริมาณมูลฝอยทั้งของรัฐบาลและกรุงเทพมหานคร บุคลากรของฝ่ายรักษาความสะอาดและสวนสาธารณะ มีความพร้อมด้านความรู้ความเข้าใจและพร้อมที่

จะทำงานด้วยความตั้งใจ และกรุงเทพมหานครมีหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านการจัดการมูลฝอยโดยตรง สามารถให้คำแนะนำและวิธีการในการจัดการมูลฝอยภายในหน่วยงานได้ รวมทั้งเจ้าหน้าที่ของสำนักงานเขตบางแคมีคุณภาพและตระหนักถึงสภาวะแวดล้อม พร้อมให้ความร่วมมือในการดำเนินการ รวมทั้งสภาพแวดล้อมที่ไม่เอื้ออำนวยต่อการคัดแยกมูลฝอยอย่างถูกวิธี จึงต้องดำเนินการกำจัดจุดอ่อน และอุปสรรคให้หมดไป โดยการให้ความรู้ ความเข้าใจ ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม และสร้างแรงจูงใจ ให้เจ้าหน้าที่เขตเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมเพื่อการเป็นหน่วยงานต้นแบบในการบริหารจัดการมูลฝอยได้อย่างถูกต้องและยั่งยืน

๕.๒ วงจร PDCA ประยุกต์ใช้ในการบริหารโครงการให้ประสบความสำเร็จ

วงจรบริหารงานคุณภาพ (PDCA cycle) เป็นแนวคิดของ W.Edwards Deming เป็นกิจกรรมในการพัฒนาประสิทธิภาพของการดำเนินงาน ซึ่งประกอบด้วย ๔ ขั้นตอน ดังนี้

๑) การวางแผน (Plan) หมายถึง การกำหนดวัตถุประสงค์และตั้งเป้าหมายกำหนดขั้นตอนวิธีการและระยะเวลา ทำให้เกิดการพัฒนา ปรับปรุงที่เป็นไปในแนวทางเดียวกัน ซึ่งในการวางแผนจำเป็นต้องกำหนดมาตรฐานของวิธีการทำงานหรือ เกณฑ์มาตรฐานต่างๆ และการปฏิบัติให้เป็นไปตามข้อกำหนดที่เป็นมาตรฐาน จะช่วยให้การวางแผนมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

๒) การปฏิบัติ (Do) หมายถึง การปฏิบัติให้เป็นไปตามแผน วิธีการ และขั้นตอนที่ได้กำหนดไว้ และลงมือปฏิบัติตามมาตรฐานที่กำหนด

๓) การตรวจสอบ (Check) คือ การติดตามและตรวจสอบความก้าวหน้าของการปรับปรุงข้อมูลการให้บริการให้เป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด และดูผลสำเร็จของงานนั้นว่า เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดหรือไม่ ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพ

๔) การปรับปรุงงานหรือการดำเนินกิจกรรม (Act) คือ การดำเนินการให้เหมาะสม มีการประเมินผล หากการปฏิบัติเป็นที่น่าพอใจก็จัดให้เป็นมาตรฐาน เพื่อเป็นแนวทางให้ปฏิบัติต่อไป หากการปฏิบัติมีข้อปรับปรุงให้กำหนดวิธีการปรับปรุงจะช่วยให้มีความสมบูรณ์ และมีคุณภาพเพิ่มขึ้น

จากแนวคิดวงจรบริหารงานคุณภาพ (PDCA cycle) ได้นำมาปรับใช้กับสร้างการรับรู้ และส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่เขตบางแค สามารถแยกประเภทขยะมูลฝอยได้ถูกต้อง ดังนี้

๑) การวางแผน (Plan) โดยการศึกษาสภาพปัญหาการบริหารจัดการขยะมูลฝอยภายใน อาคารสำนักงานเขตบางแค ดังนี้

- สำรวจเบื้องต้นเกี่ยวกับพฤติกรรมการก่อขยะของเจ้าหน้าที่และข้อมูล ปริมาณมูลฝอยภายในอาคารสำนักงานเขตบางแค
- กำหนดเจ้าหน้าที่ที่จะรับผิดชอบในแต่ละฝ่าย อย่างน้อยฝ่ายละ ๓ ท่าน พร้อมทำคำสั่งกำหนดอำนาจหน้าที่ของตัวแทนโดยมีหัวหน้าฝ่ายต่าง ๆ เป็นหัวหน้าทีม
- กำหนดระยะเวลาดำเนินการ ๑ ปี
- กำหนดขั้นตอนในการดำเนินการ
- รายงานผลการดำเนินการของฝ่ายต่าง ๆ ทุกเดือน ให้ผู้อำนวยการเขต ทราบและสรุปรายงานผลการดำเนินการเมื่อสิ้นสุดโครงการเพื่อแก้ไขปรับปรุงให้ยั่งยืน

๒) การปฏิบัติ (Do)

- ลงพื้นที่สำรวจปริมาณมูลฝอยของสำนักงานเขตโดยแยกเป็นประเภทชนิดของ ขยะมูลฝอยและทำแบบสอบถามพฤติกรรมก่อขยะของเจ้าหน้าที่ทั้งก่อนและหลังการดำเนินการ
- จัดประชุมเจ้าหน้าที่ของสำนักงานเขตบางแคเพื่อให้ความรู้ ทำความเข้าใจ แจ้งวัตถุประสงค์และประโยชน์ของกิจกรรม
- จัดเจ้าหน้าที่ของฝ่ายรักษาความสะอาดฯ รับผิดชอบการประชาสัมพันธ์ เสียงตามสายของหน่วยงานเพื่อกระตุ้นและให้ความรู้การจัดการขยะอย่างถูกวิธีทุกวันตามแผน
- จัดทำสถิติปริมาณมูลฝอยโดยแยกเป็นฝ่ายต่าง ๆ และจัดทำรายงานโดย ฝ่ายรักษาความสะอาดฯ ให้ผู้บริหารทราบ
- ปรับปรุงแก้ไขกิจกรรมเพื่อให้การดำเนินการเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและ ยั่งยืน

๓) การตรวจสอบ (Check) ติดตามและตรวจสอบความก้าวหน้าของการดำเนินงาน ตามแผนที่วางไว้ ในทุกขั้นตอนและทุกกิจกรรม ว่า เป็นไปตามขั้นตอนหรือแนวทางที่กำหนดไว้หรือไม่

๔) การปรับปรุงงานหรือการดำเนินกิจกรรม (Act) เพื่อดำเนินการให้เหมาะสมตาม ผลการตรวจสอบ ข้อ ๓) หากเป็นไปตามขั้นตอนหรือแนวทางที่กำหนดไว้ ให้ดำเนินการต่อไปจนแล้วเสร็จ หาก ในการปฏิบัติยังพบปัญหาก็กปรับเปลี่ยนวิธีการให้มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น

เมื่อดำเนินการครบทั้ง ๔ ขั้นตอนแล้ว หากพบว่า การดำเนินการ การเพิ่มประสิทธิภาพ การจัดการมูลฝอยในอาคารสำนักงานเขตบางแค ยังสามารถเพิ่มประสิทธิภาพได้อีก ก็ให้เริ่มการวางแผนใหม่ เป็นวงจรในรอบที่สอง โดยนำข้อมูลการดำเนินการ ปัญหาอุปสรรคในรอบแรกมาปรับปรุง และดำเนินการใหม่ ในรอบต่อไป สำหรับการดำเนินการสามารถทำได้หลายรอบจนกว่างานที่ปฏิบัติ นั้น จะมีความสมบูรณ์ ครบถ้วน มีประสิทธิภาพดีแล้ว ก็สามารถหยุดการดำเนินการได้

๕.๓ การจัดการขยะ

๕.๓.๑ ประเภทขยะมูลฝอย สามารถแบ่งออกแบ่งประเภทขยะมูลฝอย ออกเป็น ๔ ประเภท ดังนี้

๑. ขยะทั่วไป (general waste) คือ ขยะที่ย่อยสลายยากไม่คุ้มค่ากับการนำกลับไปใช้ใหม่ เช่น ถุงพลาสติกเบื้อนอาหาร ซองขนม ก่องโฟม ถุงขนม ผ้าอ้อมสำเร็จรูป ฯลฯ

๒. ขยะย่อยสลายได้หรือขยะอินทรีย์ (organic waste) คือ ขยะที่ย่อยสลายได้ตามธรรมชาติ เช่น เศษอาหาร เศษผัก เปลือกผลไม้ ใบไม้ กิ่งไม้เล็ก ๆ

๓. ขยะรีไซเคิล (Recycle) คือ ขยะที่สามารถนำไปขายได้ เช่น แก้ว กระดาษ พลาสติก โลหะ กระจกอลูมิเนียม ฯลฯ

๔. ขยะอันตรายและขยะพิษ (hazardous waste) คือ ขยะที่มีองค์ประกอบหรือปนเปื้อนสารเคมี สารอันตราย ที่มีลักษณะเป็นพิษ ติดไฟง่าย สารพิษ และสารระเหยต่างๆ เช่น ถ่านไฟฉาย กระจกสเปรย์ ยาหมดอายุ หลอดไฟ แบตเตอรี่ ขวดน้ำยาล้างห้องน้ำ ฯลฯ

๕.๓.๒ การจัดการขยะของสำนักงานเขตบางแค (ปัจจุบัน)

๑. ขยะทั่วไป มีปริมาณ ๒๐๐ กิโกลกรัม/วัน

๒. ขยะรีไซเคิล (คัดแยกโดยแม่บ้าน) มีปริมาณ ๒๒๐ กิโลกรัม/เดือน

๓. ขยะอินทรีย์ (โรงอาหาร) จะมีประชาชนมารับไปเลี้ยงสัตว์ทุกวัน

ประมาณ ๑๐ กิโลกรัม/วัน

๔. ขยะอันตราย มีต่อเดือนไม่ถึง ๑ เปอร์เซ็นต์/เดือน เมื่อเทียบกับขยะทั่วไป

๕.๓.๓ แนวทางการลดขยะมูลฝอยสำนักงานเขตบางแคต้องดำเนินการโดยยึดหลักการหรือแนวทางการบริหารจัดการตามแนวคิด Zero waste เพื่อเป็นการป้องกันและควบคุมการเพิ่มขึ้นของปริมาณขยะมูลฝอยที่สำคัญ คือ การลดขยะมูลฝอยที่แหล่งกำเนิด (Source reduction) โดยอาศัยขบวนการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในชีวิตประจำวัน การลดปริมาณขยะมูลฝอย จะสามารถลดค่าใช้จ่ายในการจัดการขยะมูลฝอย ตั้งแต่การเก็บรวบรวม ขนส่ง การคัดแยกและใช้ประโยชน์ ตลอดจนการกำจัดขั้นสุดท้าย ลดปัญหาสถานะสิ่งแวดล้อมและประหยัดทรัพยากรธรรมชาติ โดยทั่วไปแล้วหน่วยงานองค์กร และชุมชน สามารถลดปริมาณขยะมูลฝอยที่จะเกิดขึ้นได้ โดยใช้หลักการดังนี้

ก่อนจะทิ้งขยะมูลฝอย หยุดคิดสักนิดว่าเราจะสามารถลดปริมาณขยะมูลฝอยและนำขยะมูลฝอยกลับมาใช้ประโยชน์ได้ใหม่ โดยมีแนวคิด ๑A ๓R คือ

๑. AVOID คือ การงดหรือหลีกเลี่ยงการใช้และการบริโภคสิ่งของหรือบรรจุภัณฑ์ที่เป็นอันตรายต่อผู้บริโภคโดยตรง เป็นอันตรายต่อผู้อื่นและเป็นอันตรายต่อระบบนิเวศน์ ได้แก่ ผลิตภัณฑ์ที่ใช้แล้วทิ้งเลย เช่น ซ้อนพลาสติก โฟมบรรจุอาหาร ผลิตภัณฑ์ที่เป็นอันตรายต่อผู้อื่น เช่น ยา กันยุง สีสผสมอาหาร ผลิตภัณฑ์ที่เป็นอันตรายต่อระบบนิเวศน์ เช่น สเปรย์ทุกชนิดที่ใช้คลอรีนฟลูออโรคาร์บอนช่วยเพิ่มแรงอัด ปุ๋ยเคมี และกิจกรรมที่ทำให้เกิดอันตรายต่อมนุษย์และสภาพแวดล้อม เช่น การเทขยะลงในแม่น้ำ คู คลอง

๒. REDUCE คือ การลดปริมาณการใช้และการบริโภคบางชนิดเมื่อไม่สามารถงดหรือหลีกเลี่ยงได้ เพื่อชะลอการร่อยหรือของทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดและยืดอายุการใช้งาน อันได้แก่ ลดปริมาณการใช้ทรัพยากรที่ใช้แล้วหมดไป เช่น พลังงาน แร่ธาตุ ทรัพยากรที่ทดแทนใหม่ได้ เช่น ไม้ พืชพันธ์ ผลิตภัณฑ์ที่เมื่อใช้จะทำให้เกิดความเสียหายต่อระบบนิเวศน์ ยากต่อการทำลาย มีการใช้

อย่างแพร่หลายและยังไม่อาจงดหรือเลิกได้ทันที เช่น ขวดแชมพู ขวดน้ำดื่ม ผลิตภัณฑ์ที่ได้จาก ขบวนการผลิตที่ต้องใช้พลังงานมากและนำกลับมาใช้ใหม่ได้หลายครั้ง เช่น กระดาษทุกชนิด

๓. REUSE คือ การใช้ซ้ำ เป็นวิธีการนำทรัพยากรและผลิตภัณฑ์ต่างๆ กลับมาใช้ใหม่ในลักษณะเดิม ไม่มีการแปรเปลี่ยนรูปทรงด้วยการหลอม บด แยก ใดๆ เพื่อหลีกเลี่ยงการสูญเสีย พลังงานที่ต้องใช้ในกระบวนการผลิตให้ได้มาซึ่งผลิตภัณฑ์เหล่านั้น รวมทั้งพลังงานและทรัพยากรที่ต้อง ใช้ในกระบวนการจัดจำหน่ายทุกขั้นตอนก่อนถึงมือผู้บริโภค ได้แก่ เสื้อผ้าทุกชนิด ซึ่งลดการทิ้งด้วยการ จำหน่ายเป็นของใช้แล้วหรือบริจาคให้แก่ผู้ขาดแคลน หรือนำไปใช้ประโยชน์ในลักษณะอื่นๆ ภาวะ บรรจุที่ทำด้วยแก้วหรือวัสดุอื่นๆ

๔. RECYCLE คือ การหมุนเวียนกลับมาใช้ใหม่ เป็นการหมุนเวียนทรัพยากร กลับมาใช้ใหม่ โดยผ่านกระบวนการหลอมละลาย บด อัด ผลิตภัณฑ์ที่สามารถนำมาหมุนเวียนกลับมาใช้ ใหม่ได้มี ดังนี้คือ แก้ว กระดาษ โลหะ พลาสติก

๖. แนวทางการดำเนินการ / ระยะเวลา และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

ขั้นตอนในการดำเนินการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการมูลฝอยในอาคารสำนักงานเขต บางแค แบ่งออกเป็น ๓ แนวทาง ดังนี้

๖.๑ การวางแผนงานและการปฏิบัติ (P/D) โดยมีลำดับขั้นตอนดังนี้

๖.๑.๑ สำรวจเบื้องต้นเกี่ยวกับพฤติกรรมและการก่อขยะของเจ้าหน้าที่และจัดทำ ข้อมูลจำนวนของเจ้าหน้าที่เขตบางแค รวมถึงปริมาณขยะในอาคารสำนักงานเขตบางแค เพื่อหาปัญหา ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการขยะมูลฝอยของสำนักงานเขตได้อย่างถูกต้อง

๖.๑.๒ จัดประชุมเจ้าหน้าที่ของสำนักงานเขตบางแคเพื่อทำความเข้าใจและให้ ความรู้ เรื่องการจัดการขยะอย่างถูกต้อง

๖.๑.๓ จัดทำแผนงานและคำสั่งกำหนดอำนาจหน้าที่ให้กับเจ้าหน้าที่ที่เป็น ตัวแทนรับผิดชอบกิจกรรมของแต่ละฝ่าย (ฝ่ายละ ๓ คน) เพื่อคอยดูแล และกระตุ้นเตือนหรือลงโทษ เจ้าหน้าที่ที่ไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดของกิจกรรมในฝ่ายของตนและรายงานผลการดำเนินการให้ฝ่าย รักษาความสะอาดฯ ทราบทุกเดือน

หน้าที่ของผู้แทน

- กำหนดเงื่อนไข ข้อตกลงร่วมของกิจกรรมและบทลงโทษ
- กำกับดูแล เจ้าหน้าที่ภายในฝ่ายตนเพื่อให้กิจกรรมสำเร็จ
- ให้ความรู้ แนะนำและลงโทษผู้ฝ่าฝืน
- รายงานผลการดำเนินการให้ฝ่ายรักษาความสะอาดฯ ทราบทุก เดือน

๖.๑.๔ ฝ่ายรักษาความสะอาดฯ มอบหมายหน้าที่ให้กับเจ้าหน้าที่ของฝ่ายรักษา ความสะอาดฯ เป็นผู้ประชาสัมพันธ์กิจกรรมเสียงตามสายของสำนักงานเขตบางแคเพื่อกระตุ้นการรับรู้ ของเจ้าหน้าที่ เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนทัศนคติและพฤติกรรมหันมาใช้ถุงผ้า หรือปิ่นโต ตามแนวคิดการ จัดการขยะแบบ ๑A ๓R โดยใช้ขอบเขตเนื้อหาการเรียนรู้ ดังนี้

- ปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากขยะมูลฝอย
- ประเภทของมูลฝอย

กิจกรรม	ระยะเวลาดำเนินการ												
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	
๔. ฝ่ายรักษาความสะอาดฯ มอบหมายหน้าที่ให้กับเจ้าหน้าที่ของฝ่ายรักษาความสะอาดฯ เป็นผู้ประชาสัมพันธ์กิจกรรมเสี่ยงตามสายของสำนักงานเขตบางแคเพื่อกระตุ้นการรับรู้ของเจ้าหน้าที่เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนทัศนคติและพฤติกรรม หันมาใช้ถุงผ้า หรือ ปิ่นโต ตามแนวความคิดการจัดการขยะแบบ ๑A ๓R มาใช้ในขอบเขตเนื้อหาการเรียนรู้													
๕. ถอดบทเรียน เพื่อนำมาปรับปรุงและพัฒนากิจกรรมเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ ประเมินผลและจัดทำรายงานการปฏิบัติงานเป็นระยะทุก ๓ เดือน			↔			↔			↔				↔

๗. ประโยชน์จากการศึกษา

- ๗.๑ สำนักงานเขตบางแคมีความสะอาดเรียบร้อย สวยงาม และสภาพสิ่งแวดล้อมที่ดี
- ๗.๒ กรุงเทพมหานคร สามารถประหยัดงบประมาณที่ใช้ในการกำจัดขยะ
- ๗.๓ เพิ่มรายได้ให้กับแม่บ้านและร้านรับซื้อของเก่า
- ๗.๔ กรุงเทพมหานครสามารถนำสำนักงานเขตบางแคเป็นต้นแบบในเรื่องของการบริหารจัดการขยะมูลฝอยตั้งแต่ต้นทางและเผยแพร่ให้กับหน่วยงานอื่น ๆ
- ๗.๕ บุคลากรของสำนักงานเขตบางแคนำวิธีการในการลดและคัดแยกขยะมูลฝอยไปปฏิบัติที่บ้านตนเองและครอบครัวของบุคลากรสามารถเรียนรู้พฤติกรรมทางอ้อมในการจัดการมูลฝอย

๘. งบประมาณ

- ไม่ใช้งบประมาณ

๙. แนวทางการติดตามและประเมินผล

เป้าหมาย/วัตถุประสงค์	ตัวชี้วัด	วิธีการ/เครื่องมือ
ระดับผลผลิต (Output)		
๑. ให้ความรู้ ความเข้าใจ บุคลากรของสำนักงานเขตบางแคให้ตระหนักและให้ ความร่วมมือการลดและคัดแยกขยะมูลฝอยภายในสำนักงานเขต บางแค	-เจ้าหน้าที่ของสำนักงานเขตผ่าน แบบทดสอบ ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๘๐	- แบบทดสอบประเมิน ความรู้ก่อน - หลัง
๒. ลดปริมาณมูลฝอยที่ต้อง กำจัดและนำมูลฝอยไปใช้ ประโยชน์	-ปริมาณมูลฝอยของสำนักงาน เขตบางแคลดลงร้อยละ ๘๐ -ปริมาณการใช้ประโยชน์ขยะมูล ฝอยภายในสำนักงานเขตบางแค เพิ่มขึ้น	- การเก็บสถิติข้อมูลขยะมูล ฝอยภายในเขตบางแคก่อน- หลัง -การเก็บรายงานสถิติของ ข้อมูลการใช้ประโยชน์
๓. เป็นการบริหารจัดการขยะ มูลฝอยภายในอาคารสำนักงาน เขตบางแค	-มีแผนการดำเนินการการบริหาร จัดการขยะมูลฝอย	- มีผู้รับผิดชอบที่ชัดเจน - มีเอกสารหรือสื่อ ประชาสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้อง ครบถ้วนเช่นแผ่นพับการลด และแยกขยะมูลฝอย ฯลฯ
ผลลัพธ์ (Outcome)		
๑. สำนักงานเขตบางแคเป็น เป็นหน่วยงานต้นแบบในการ บริหารจัดการขยะมูลฝอยได้ อย่างจริงจังและยั่งยืน	-จำนวนหน่วยงานหรือผู้เยี่ยมชม ไม่น้อยกว่า ๕ แห่งหรือ ๑๐๐ คน ต่อปี	-การจักทำสมุดเข้าเยี่ยมชม เพื่อให้ผู้เข้าลงนาม -เว็บไซต์ของเขต

๑๐. ข้อเสนอแนะ

๑๐.๑ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

๑๐.๑.๑ ผู้บริหารของสำนักงานเขตบางแคต้องประกาศเป็นนโยบายของ สำนักงานเขตพร้อมทั้งผลักดันวิธีการบริหารจัดการมูลฝอย โดยนำต้นแบบของสำนักงานเขตบางแคเป็น

ฐานและหาความร่วมมือจากภาคส่วนต่าง ๆ เพื่อเป็นการขยายหรือต่อยอดกิจกรรมให้กับหน่วยงานในสังกัดของกรุงเทพมหานครได้ศึกษาและดำเนินการตามต้นแบบอย่างจริงจัง

๑๐.๑.๒ ผู้บริหารของสำนักงานเขตบางแคควรมีประกาศเกียรติคุณหรือรางวัลให้กับหน่วยงานหรือเจ้าหน้าที่ที่ดำเนินการกิจกรรมได้เป็นผลสำเร็จเพื่อเป็นขวัญและกำลังใจ

๑๐.๒ ข้อเสนอนะเชิงผู้ปฏิบัติการ

๑๐.๒.๑ ควรให้โอกาสเจ้าหน้าที่ของฝ่ายรักษาความสะอาดฯ หรือบุคคลที่สนใจในเรื่องการบริหารจัดการขยะมูลฝอยศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อเป็นขวัญกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงาน

๑๐.๒.๒ ผู้บริหารควรผลักดันเป็นหลักสูตรการเรียนรู้ให้กับหน่วยงานหรือโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร

๑๐.๒.๓ ให้นำสิ่งที่ได้จากการดำเนินการเป็นบทเรียนหรือขยายผลให้กับโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานครในพื้นที่ ที่มีความพร้อม เพื่อให้เป็นต้นแบบที่ยั่งยืน โดยการสร้างเครือข่าย